

ТРИ ЦЕНТИ в Злучених Державах Америки.

Тел. „Свобода“: ВЕрген 4-0237—4-0807

THREE CENTS in the United States of America.

П'ЯТЬ ЦЕНТІВ за границею Злучених Держав Америки.

Тел. У. Н. Союзу: ВЕрген 4-1016

FIVE CENTS elsewhere.

Помагають Франції дієтатися на світову конференцію

З нагоди дискусії над забезпеченням миру, що тепер іде в Бомбарвон-Овкс, малі держави, не заступлені на цій нараді, вживають дипломатичних засобів, щоб допомогти Франції вислати своїх заступників на ці наради. Франція надається до участі в нарадах тому, що вона розуміє духа малих, а тепер поневоле-

них держав, отже могла б бути їх речником.

В дипломатичних і конгресових колах надіються, що це можливе буде переперти якраз в тому часі, коли Совети покінчать свої наради з Америкою та Англією, а прийде час на наради цих держав з Китаєм. Це має статися вже наступного тижня.

КАНДИДАТСКА ПРОМОВА СЕНАТОРА ТРУМАНА

Сенатор Гарі С. Труман, кандидат на віцепрезидента Демократичної Партії, виголосив із місця свого уродження в Ламар, у стейті Мизурі, промову із заявою, що приймає кандидатуру. Темою його промови було визнання американського населення, щоб воно не змінювало свого проводу в такому важному часі, як тепер. „Ви повинні підтримати випробований і досвідчений провід Френклина Деланора Рузвелта і вибрати його поновно президентом Злучених Держав“ — казав Труман.

„БІЛИЙ КРУК“ І СЕНЗАЦІЯ

„Нови Свѣт“ подає таку „сензацію“, з якої дуже радий. Ото в газеті „Страж“ з 24. серпня б. р. поміщено оголошення про влиси до „Школи Римо-Католицького Чину до „Францішканів“, wraz з фотографіями шкільних будинків. „Сензацією“ вважається це тому, що щось подібне досі не лучалось, бо газета „Страж“ є органом теж і „Косцюбла Народового“ і його єпископа Годура. Давніше, пише часопис, якби платили не знати які грубі гроші за таке оголошення, то не можна було навіть подумати, щоби воно могло бути поміщене. Та видно, що часи змінились. У звязку з тим „Нови Свѣт“ згадує ще за одного „білого крука“. Ото підчас Конгресу Американської Польонії в Бофало єпископ Бона, ординарій римо-католицької дієцезії в Гренд Айленд, Небраска, заявився публично за те, щоб допущено до голосу єпископа польського народowego костела Міняшка з Скрентону, хоч велика частина вібраних на конгресі поляків була проти цього. Як пояснюється в газеті, єп. Бона хотів тим врочисто заманіфестувати перед цілою Америкою, що американські поляки досі до свого завдання і знають, як мають себе поводити у так важному моменті, виступаючи всі як один, обєднано й солідарно.

ЯК РОЗУМІТИ „ВИЗВОЛЕННЯ ГАЛИЧИНИ“?

Канадійський український католицький двоцижневик „Будучність Нації“ пише з нагоди того, що збираються з Галичини німецькі наїздники, а наступає советська влада, таке:

„...цар з Кремлю покаже, як то він вміє „визволяти“ українські землі, як „любить“ український наїзд, Галичину. А цю „любов“ до України домазав він уже аж дуже наглядно: мільонами заголоджених на смерть наших братів на Великій Україні, Соловками, страшними засланнями, паленням і руйнуванням церков, розстрілами і мордованням українських священників... О, теперішній московський цар уміє і то дуже добре „визволяти“ українців! І диявол краще не потрафив би!“

В англійській частині часопису пишеться знов таке: Навіть якби червоні москалі стали католиками, то проте вони таки залишились би ворогами України. Бо чи Польща не була католицькою державою, а проте там переводились на українських землях „паціфікації“!

КНИЖКА ПРО ЛЬВІВ

Видавничка спілка Скрібнера і Сянів видала книжку польського письменника Антона Гроновіча п. н. „Фор Фром Ди Олд Тавн“. Як подають, темою повісти має бути життя у Львові під нацистською окупацією, зокрема, як то тоді спільно воювали з німцями поляки, жиди і українці.

МОЛОДИЙ СКРИПАК

Є ним Андрій Бабинчук, років 13, із Винніпегу, що здобув 173 значків підчас музичних полісів і став першим між молодими скрипаками в Манітобі. Також підчас іспитів в Королівській Музичній Школі був цей український хлопець першим, здавши іспити з відзначенням на шестім ступні науки гри на скрипці. Є він сином українських робітників.

АМЕРИКАНЦІ НА БЕЛЬГІЙСЬКІЙ ГРАНИЦІ

Битви в північній Франції перемінялися просто на погоню за німцями. Аліантська піхота звичайно іде на повзах і тільки рідко сходить з них у розстрільну. Американці дійшли вже до Седану, що лежить під самою границею Бельгії. На західному крилі британці захопили низку місцевостей, у котрих німці ви-

ставили 120 стацій для висилки безпілотних літаків на Британію.

Генерал Айзенговер заявив з приводу 5. річниці війни, що аліантський наступ у Франції поступає краще, ніж вимагає їх плян, та заповів закінчення війни проти Німеччини ще цього року.

АНГЛІЙЦІ ПРО АМЕРИКАНСЬКУ ТОРГОВЛЮ

(ОНА). „Дейлі Мейл“ написала передову статтю на тему розвою заграничної торгівлі в Америці, в якій звертає увагу британського уряду, що американці готові опанувати міжнародні ринки. Газета пише, що американці через „ленд-ліз“ зробили своїм продуктам велику рекламу і якщо Англія сама не буде щось подібного робити, то по війні всі народи купуватимуть американські вироби.

„Дейлі Мейл“ каже, що в Америці вже виробляють пляни продукції різного роду річей на вивіз закордон, а в Англії ніхто цю справою не журиться. Англійський уряд повинен уважати, що коли скінчиться війна, то він може бути заскочений американцями до тої міри, що американські вироби будуть продаватися по цілому світі, а в Англії фабрики будуть стояти замкнені. Англійці дають американцям признання за підприємчивість і кажуть, що англійські фабриканти повинні їх наслідувати.

ШУКАЄ ЗВ'ЯЗКУ З УКРАЇНЦЯМИ

Ньюйорське „Новое Русское Слово“ одержало письмо з табору біженців, що знаходиться в Освіго, Нью-Йорк, куди спроваджено недавно біля тисячі біженців з Європи на тимчасове перебування. В тому письмі подається прізвища 14 „русских“, що є в таборі, а які пошукують своїх знакомих. Між ними є Люба Андріївна Черниця, з Полтави, скульпторка, що перебувала в Римі. Вона може бути українкою, бо просить подати їй адресу Українського Комітету.

ЗАКІНЧЕНО ВИЩІ КУРСИ

П'яті Вищі Освітні Курси, що відбулись в Винніпегу заходом Українського Національного Об'єднання при участі 85 курсантів, закінчено величавим концертом в міському театрі Плейгавз та відвідинами провінціального парламенту і прем'єра Манітоби Гарсона.

ЧЕРВОНА АРМІЯ В БУКАРЕШТІ

Червона армія заняла румунську столицю й 250 інших місцевостей. Вона дійшла теж до південної границі Добруджі й опинилася на границі Болгарії.

МІКОЛАЙЧИК РОБИТЬ ДАЛЕКО ІДУЧІ УСТУПСТВА СОВЕТАМ

Польський прем'єр Міколайчик подав до публичного відома зміст пропозиції польського уряду в Лондоні советському урядови в Москві. Поляки усувають зо становища начальника польських військ генерала Соснковського та годяться на ревізію східної польської границі. Польський уряд у Лондоні хоче згоди з Советським Союзом, як цього, мовляв, бажає собі край, та хоче створити з Польським Комітетом Національного Визволення спільний уряд Подьщі, у якому мали би мати рівне число представників пять польських партій, між іншими польська робітничка партія, що є по сутті комуністична.

ХТО РАДИВ ПІДНІМАТИ БУНТ У ВАРШАВІ?

Советські звідомлення з Москви твердять, що польські повстанці в Варшаві підняли бунт проти німців слухаючи приказу польського уряду в Лондоні. Кажуть, що цей уряд хотів цього бунту з „політичних мотивів“. Побачивши, що наближаються під Варшаву советські війська, хотів показати, що це він і його армія звільнили Варшаву. Знов Польська Агенція Телеграфічна подає у відповіді на це відозву польської радіової стації „Косцюшко“, що є в Советтах, яка взивала Варшаву до бунту ще 30. липня, а потім ще апелювала до повстання яких 13 разів. Повстання піднято 1. серпня. На тому тлі ідуть далі спори, в які вже вмшався і той польський уряд, що повстав у Москві, та який теж і собі скидає вину за передчасне повстання в Варшаві на польський уряд в Лондоні.

"SVOBODA" (Ukrainian Daily)

FOUNDED 1893

Ukrainian newspaper published daily except Sundays, Mondays and holidays by the Ukrainian National Association, Inc. at 81-83 Grand Street, Jersey City, N. J.

Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N. J. on March 30, 1911 under the Act of March 3, 1879.

Accepted for mailing at special rate of postage provided for in Section 1102 of the Act of October 3, 1917 authorized July 31, 1918.

Classified Advertising Department, 595 — 7th Ave., New York 18, N. Y. BRyant 9-0582

„Найстрашніше місце на землі”

Так називає В. Г. Лоренс, кореспондент „Нью Йорк Таймсу”, в своїм донесенні з Люблина недалекий від нього німецький табор у Майданку, в котрому, як каже уряд Польського Комітету Національного Визволення, німці доконали справді лячного злочину. Злочин це вбивство, що в воєнний час, здавалося б, не повинно би робити глибокого вражіння. Та в цьому випадку не було це вбивство в бою, не вбивство вояка вояком, а вбивство вояками чи урядовцями державних людей, які не воюють, може воювати навіть нездібні, немічні мужчини, жінки і діти. Вбивають звісно на війні навіть жінок і дітей, коли вони провиняться проти воюючої сторони шпіонажем, але в цьому випадку й цього не було: вбивано їх просто тому, бо один уряд захотів їх просто змести з лиця землі. І вбивав їх рафінованим, „науковим” способом, а потім трупів обдирав з одіння, яке посилав німцям, а трупів палив. І робив це не в хвилиному приступі божевілля, а систематично, через кілька літ, без найменшого опам'ятання, так, що як прийшлося відступати, він не пробував навіть затерти за собою сліди. Півтора мільона мюдей, мовляв, убито там за час німецької окупації, людей, привезених з усіх країв Європи, окупованих німцями.

Якщо правда половина того, що сказано в цьому донесенні, то назва „найстрашнішого місця на землі” цьому табору в Майданку справді належить. Бо ледво чи є нині на світі інше місце, в якому докраноб такого масового морду з такими признаками людського здичіння, як там. Треба довго шукати в історії людства, аби найти злочин, йому рівний, хоча, як звісно, людина здібна на такі звірства супроти іншої людини, на які звірина ніколи не здобудеться. Добичники людської історії не раз поповняли масові морди, але ледво чи їх мордам дорівняє ні-

мецький морд у Майданку. Вбивали люди людей масово за віру, але й в часи найбільшого лютування інквізиції не вбито стільки людей, що в Майданку. Гинуло багато людей в великі суспільні перевороти, що ми їх зведемо революціями, але ні в одній з них не згинуло від холодної присуди стільки людей, що в Майданку. Масакрували нераз диктаторські уряди бунтуючихся рабів, були приклади масових масакр і в наші часи, але не то кожний з них, але навіть усі вони разом меркнуть супроти масакри в Майданку. Перед величиною цієї масакри просто здригається мозок і стає безсилим, бо сумнівається, чи можна щось порадити на жорстокі тенденції людини, коли вона здібна на такий злочин, як масовий морд у Майданку.

А прецінь все таки світ мусить узятися до цієї справи, бо, як не візьметься, то їдь, яка прожерла до шпіку німецький народ під впливом нацистичної ідеології, може легко перекинутися на інші народи й пережерти їх так, що світ незадовго переміниться на одну кольосальну людську різню. На вид цього масового морду не опускати нам руки, але з тим більшим завзяттям треба братися лікувати всі ці тенденції в людині, які її ведуть до таких жорстокостей. Не потурати нам цій жорстокості, а прослідити її до самого жерела, і лікувати її не оглядаючися на кошти. Морд у Майданку показує, що людська резбехтаність може довести до знищення всієї людської цивілізації.

Хоча цим разом приклад найнижчого озвіріння походить від ворога, нам треба виступати проти нього не тому, що воно походить від ворога. З такою самою безпощадністю треба нам виступити проти подібних проявів і серед своїх приятелів, бо цього роду нахили, деб вони не проявилися, якщо їх не викоринити, перекидаються на інших людей, просто на все людство.

Нема ніяких вістей

Американські українці з дива не виходять, чому так мало чути про те, що діється на українських землях. Про кожну звільнену від нацистів місцевість, коли їде про Францію чи Італію, маємо вісти зараз на другий день по звільненню. Американські кореспонденти, один наперед другого, шлють кожного дня з Франції ці-

каві вісти про воєнні події, чи про життя населення, його мрії чи сподівання. Тільки з українських земель, що підпали під советську владу, нічого не чути, хоч вони вже доволі давно „свобідні”. Американські кореспонденти радо поїхали б і на ті землі, наприклад, до Львова, чи до Галичини, та описали б, що там поба-

чили б. Вони радо розмовились би з людьми, якби тільки була дана їм для цього можливість. Та цього нема. З польських земель уже є кореспонденції, але з українських нема. Хіба, що часом прорветься якась дуже загальна вістка з Москви про те, що робляться заходи щодо відбудови Києва чи Одеси. Нема навіть заперечення вістки, переданої свого часу з Лондону (мабуть на підставі польських звідомлень), що советська влада далі вивозить людей з Галичини на Сибір, при чому зазначається, що число так запроторених осіб доходить до 100,000.

Чи так є, не знаємо. Можемо тільки припускати, що так може бути, якщо Совети не визбулись дотеперішніх метод правління Україною. Можемо навіть припускати, що саме тому нема вістей з Галичини. Що саме тому не пускають тамтуди американських чи британських кореспондентів. А впускають їх аж тоді, як буде скінчена ліквідація „українських самостійників”, як буде переведена нова „чистка”.

Отже нема вістей з українських земель. Не знаємо, хто там їде живий з наших знайомих, з нашої рідні, чи з українських визначних людей. Тільки надходять, як от недавно, запити з — Сибіру. Питають вигнані советською владою з галицького села українські селяни за своїми дітьми, що в Америці.

АМЕРИКАНСЬКІ УКРАЇНЦІ! Пам'ятайте, що воєнний бонд у вашій хаті це доказ вашої владності до тої землі що вас прийняла за своїх синів і дочок

НА ПРОДАЖ 123 АКРИВ, ДОБРА МОЛОЧНА ФАРМА В SHARON SPRINGS, N. Y.

Дім на 11 кімнат, стодола, електрика, вода в барні, гаряча вода і ванна в хаті, 24 штук худоби, добра пара білих коней, новий трактор, всякі добрі машини, потрібні до фермерської праці, курники на кури, та інші забудовання. Властитель 14 літ фермерує. Ціна \$15,000. Готівка згідно з умови. По інфор. голоситись до:

PETER MARTINUK
120-11 14th Road,
College Point, L. I., N. Y.

НАУКА МАЛЯРСТВА

для талановитих учеників з платнею. Інтересовані хай голосяться листовно до: 168-71

MYROSH STUDIO

43 E. 59 ST., NEW YORK, N. Y.

ХОЧЕМО

якоїнебудь особи спорідненої до **ВАСИЛЯ СЕГЛЮКА**, також знаного як **ЧАЛИЙ СІДВІК**, **ВАСИЛІ СЕГЛЮК** і **ЧАРЛС СЕДВІК**, що свого часу мешкав під ч. 101 Кент евеню, Бруклін, Нью Йорк. Прохаємо зкомунікуватися негайно з адвокатом **IRVING A. COOK**, 894 Manhattan Avenue, Brooklyn, New York. Телефон **EVERgreen 9-5050**. Цей чоловік (Василь Сеглюк) як відомо, мав мати брата, на ім'я **СЕМЮЛ СЕДВІК**, котрий мешкав, або в Ньюарк, Нью Джерзі, або Френкфорд дільниці Філадельфія, Пенсильванія.

Д-Р С. ЧЕРНОВ

- Гострі й хронічні недуги чоловіків і жінок — Шкіра й кров.
 - Аналіза крові для подружого свідства.
 - Гемороїди й желяки лікується без операції.
- 223 SECOND AVENUE, cor. 14th ST., NEW YORK CITY, Room 14.
GRamercy 7-7697
Офісові години денно 10—7.30.
Жінка-доктор до обслуги.
X & флюороскоп. — Екзамінація \$2.00.

УКРАЇНСЬКИЙ ПОСОЛ.

Дня 8. серпня вибрано підчас провінціоанальних виборів в Алберті, Канада, послом канадійського українця, Михайла Поповича, з округи Вегревил. Це уроженець Канади, що спочатку віддався учительському званню, а потім скінчив право і отворив адвокатську канцелярію. Школи пройшов власним трудом, заробляючи на життя. Як подають, то знає добре робітниче і фермерське жття.

МИРОН ЛИТВИН**і СИН****УКРАЇНСЬКІ ПОГРЕБНИКИ**

Обслуга щира і чесна

383 Morris Avenue,

cor. Springfield Ave.

NEWARK, N. J.

Phone: ESsex 3-5347

ІВАН БУНЬКО

УКРАЇНСЬКИЙ ПОГРЕБНИК
заряджує погребамн по ціні так низькій як \$150.

ОБСЛУГА НАКРАЩА

JOHN BUNKO

Licensed Undertaker & Embalmer

437 East 5th St.,

NEW YORK CITY

Dignified funerals as low as \$150.

Telephone: GRamercy 7-7661.

ПЕРШИЙ УКРАЇНСЬКИЙ ПОГРЕБНИК НА ФІЛЯДЕЛЬФІЮ й ОКЛИЦЮ**МИХАЙЛО НАСЕВИЧ**

cor. FRANKLIN & BROWN STS.,

PHILADELPHIA, PA.

Tel. MARKET 1320.

ОБСЛУГА В ДЕНЬ І В НОЧІ.

ПЕТРО ЯРЕМА**УКРАЇНСЬКИЙ ПОГРЕБНИК**

Занимаєсь похоронами

В BRONX, BROOKLYN, NEW

YORK і ОКОЛИЦЯХ

129 EAST 7th STREET,

NEW YORK, N. Y.

Tel.: ORchard 4-2568

BRANCH OFFICE & CHAPEL:

707 Prospect Avenue,

(cor. E. 155 St.)

BRONX, N. Y.

Tel.: MEIrose 5-6577

\$150.00 ЦІЛИЙ ПОХОРОН

і вище
ОБСЛУГУЄМО В ПЕРТ АМБОЙ і ОКОЛИЦІ

KANAI KAIN**FUNERAL HOME**

433 STATE STREET,

PERTH AMBOY, N. J.

Phone: Perth Amboy 4-4848